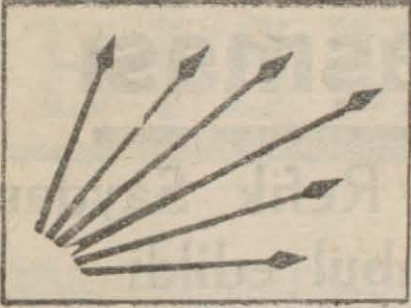

TÜRK - İNGİLİZ ANLAŞMASI

Büyük Millet Meclisinde Başvekilimiz Refik Saydamın Beyanatı İttifakla Tasvip ve Kabul Edildi

Türk - İngiliz Anlaşması Akdenizde ve Balkanlarda Sulhu İdame Edecek En Büyük Kuvvettir.

Ankara 12 (A.A.) — Büyük Millet Meclisinin bugün Abdülhalik Randanın başkanlığında yaptığı ikinci celsede Başvekil Dr. Refik Saydam alkışlar arasında kürsüye gelerek aşağıdaki beyanatta bulunmuştur.

BAŞVEKİLİMİZİN NUTKU

Muhterem arkadaşlar, Avrupadaki siyasi ve askeri vekayii son zamanlarda ne yolda ve ne suretle inkişaf etmiş olduğu malûmumuzdur. Dünya sulhunun büyük ve kanlı vekayii ile haledar olmaması idare mesuliyetini ellerinde tutan devlet adamları için en mühim ve

en dikkate değer mevzu teşkil ediyor.

Memleketimizi yarın tehlikeli hâdisatından mümkün mer-tebe uzak bulundurmak ve Avrupa-da ve bütün dünyada baş gösteren ihtilâflar önünde sulhperver siyasetimizin samimi bir tezahürü olan bitarafılığı muhafaza etmek cumhuriyet hükûmeti için esas siyaseti teşkil etmekte bulunuyordur.

MİLLÎ EMNİYET MESELESİ

Fakat hâdisatın Balkan yarımadasına intikal etmiş ve Akdeniz emniyetinin millî hayatımızda kendisini yeniden hisset-

tirmesi arından itibaren hükümetimizi kendisini ciddi bir millî emniyet meselesi karşısında bulmuş ve bu emniyeti tehlikeli tesadflere ma'uz bırakmaksızın lâkayt ve bitaraf bir vaziyette bu'uomasının mümkün olmayacağı kanaatine varmış tır. (Bravo sesleri.)

Malûmunuzdur ki Akdenizde bütün alâkadar devletlerin birbirine karşı emniyet içinde bulunarak ve bu denizi müşterek bir vatan sayarak onun müsavi nimetlerinden hepimizin müstefit olmasını daimi olarak temenni etmişizdir. Hiç bir alâka-

dar devleti hakkı olduğu istifadeden mahzun etmeyen, fakat hiç bir hegemonya hevesine imkân bırakmayan bir Akdeniz nizamı bizim daima göz önünde tuttuğumuz bir millî emniyet meselesidir. (Bravo sesleri ve alkışlar.)

Bu şartlar içinde hükümetimizin milleti harp badiresinden azamî imkânlarla uzak bulunduran en müessir çaresini gene sulh için birleşen memleketler ile harbi göze alarak sulh gayesinde teşriki mesai etmekte bulmuştur. (Bravo sesleri, alkışlar.)

Bir Avrupa devleti olan Türkiye'nin Avrupadaki sulh teşeb-

büslerinin ve harp tehlikelerinin millî hayatımıza tesirlerini ehemmiyetle hesap etmekten farîğ olmayacağımız âşikârdır. Cumhuriyet, hükûmeti hiç bir memleketi ihata ve ızar maksadını matuf bulunmayan, bilâkis milletleri harbin feci âkibetinden masun bulundurmak maksadını güden bir sulh, müdafa ve emniyet beraberliğinde İngiltere ile yanyana yürümek ve yer almak için bugün Millet vekillerinin müsaade ve tasvibini istemeğe gelmiştir. (Bravo sesleri, şiddetli alkışlar.)

— Sonu 2 İnci Sayfada —

Fabrika

Ve matbaaların asgarî mükellefiyetleri

İcra vekilleri heyeti, fabrika ve matbaaların 1939 mali yılı içinde kazanç vergisi kanununa göre tâbi olacakları asgarî mükellefiyet nisbetlerini tesbit etmiştir. Buna göre teşviki senayi kanunu ile birinci sınıf sayılan müesseselerin maktu vergisi 100, mütehavvil vergisi 3, nisbi vargi de yüzde 5 dir. Teşviki mesayi kanunu ile ikinci sınıf sayılan müesseselerin maktu vergisi 70, mütehavvil vergisi 2, nisbi vergisi de yüzde dördü. Üçüncü sınıf sayılan müesseselerin maktu vergisi 60, mütehavvil vergisi 1,5, nisbi vergisi de yüzde 3 dür. Dördüncü sınıf müesseselerle, dördüncü sınıftan aşağı sayılan müesseselerin maktu vergisi 50, mütehavvil vergisi 0.55, nisbi vergisi de 2 dir. Teşviki mesayi kanunundan istifade etmeyen müesseseler de teşviki sanayi kanununun ikinci maddesindeki hükümlere göre tasnife tâbi tutularak yukarıda yazdığımız tasnife göre asgarî vergi ile teklif edilebileceklerdir.

Yarın

hava şehitleri ihtifali var 15 Mayıs yarınki pazartesi günü Türk hava şehitleri ihtifali yapılacaktır. İhtifale, tam saat 10:30 da şehitler anıtı önünde millî marşımızla başlanacaktır.

B. ALİ ÇETİNKAYA

Münakalât Vekâti bûdçesinin müzakeresi münasebetiyle devletin münakalât işlerini izah etti

Ankara, 13 — Büyük Millet meclisinin dünkü içtimasında devlet demiryolları ve limanları umum müdürlüğünün 939 Mali yılı bütçesi müzakeresinde söz alan Muhabere ve münakale Vekili Ali Çetinkaya aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

Bu idareyi elimize aldığımız zamandan bu ana kadar elmizden geldiği kadar çalıştık ve çalışmaktayız. 934 senesinde demiryollarının varidatı 16 - 17 milyon lira iken bugün 39 milyon lira üzerindedir.

O tarihte yolcu nakliyatı 8 milyon raddesinde iken her sene muntazaman çoğalmış 939 senesinde 25 milyondan fazlaya çıkmıştır. Yani bir sene içinde

25 milyon küsur insan seyahat etmiştir. Bu suretle memlekette hareket uyanmıştır. Bu da iktisadî, içtimai ticarî hayat inkişafının mütezayit bir surette artmasının ifadesi demektir.

934 senesinde hatların mecmu tulû 4 bin küsur kilometre iken, bugüna şirketlerden satın aldığımızla inşa eylediklerimizin yekûnu 7 bin kilometreye v rmiştir. Satın aldığımız hatların tamir ve takviyesine devam ediyoruz.

Yolcu nakliyatının fazlalaşması tarifeler üzerinde yaptığımız tenzilatın da faydası olmuştur. Size bir fikir vermek için şunu da arzedeceğim evvelce Ankaradan İstanbula birinci mevki

24 - 26 lira idi bugün bu para ile gidiş geliş temin edilmiştir.

Teferruat üzerinde fazla izah vermeğe lüzum görmüyorum. Devlet demiryolları devletin en iyi işliyen bir müessesesi haline gelmiştir. İşlerin tam bir intizam içinde cereyan etmekte olduğunu temin eylerim.

Halkevi Başkanlığından

	Nakten yardım	Geydirilen çocuk adedi	Parça adedi
Halide hatun	47	27	167
Orta mahalle	42	33	195
Güzelhisar	118	50	283
Yedi Eylül	75 80	38	238
Gazi paşa	135	49	312
Cumhuriyet	140	45	302
	557 80	242	
Hariçten		7	35
	557 80	249	1532

Lira	Kuruş	Masraf
557	80	Nakden yardım ilk okullara
994	30	Geyim için sarfedilen
1552	10	

	Varidat	
	Sayın halkımızın teberurları	807 80
	C.H.P. Yüksek başkanlığından	300
1552	80 Halkevisosyal yardım kolundan	1552 30
		1552 10

Sayın Halkımıza,

Bu sene bir elden idare edilen yoksul çocuklara yardım heyetinin yaptığı işleri bildirir hesap yukarıdadır. Sayın halkımızın senede bir defa olarak yapacağı yardımların yüzlerce yoksul çocukların sevinç lmesinde ve birnctice yarım büyüklerinin yetişmesinde pek büyük bir amil olacağı bedihidir. Bu hayırlı ödevi iştirak edenlere saygı ve sevgilerimizi şükranlarımızla birlikte ve gelecek yıllarda da daha vasi ve şumullu miyasta yardımlarını esirgemeyeceklerine emin olduğumuzu arz etmeyi de borç biliriz.

Maarif vekâleti

Ecnebilerle evli memurlarının isimlerini istiyor

Memurin kanununun 4 üncü maddesinin Z fıkrası ecnebilerle evli olanların memuriyete alınmayacağını ve memur iken ecnebilerle evlenenlerin de müstafi addedileceğini amirdir.

Bu sebeple ecnebilerle evli olanlar varsa vaziyetleri tetkik edilmek üzere isimlerinin bildirilmesini dilerim.

Soy adları

Değişen kadın Öğretmenler hakkında

Maarif Vekâleti teşkilâtına gönderdiği bir tamimle:

Kadın Öğretmenlerden ve memurlardan muhtelif sebeplerle soy adları değişenlerin yeni soy adlarını, Okul idarelerine derhal bildirmelerinin usul ittihaz edilmesini kaydetmektedir.

B. İskender şehrimizde

Muğla belediye reisi B. İskenderin hasta olarak iki gündür şehrimizde bulunduğunu öğrendik kendilerine âcil şifalar dileriz.

Yurtdaşı!

19 Mayıs gençlik bayramına hazırlan. Bu bayram Atamızın en büyük armağanıdır.

Köy işlerinin düzeni ve köylüden alınacak salma Dahiliye Vekâletinin vilâyetlere tamimi

Dahiliye Vekâleti, köy idarelerinin düzene konulması ve köylüden alınacak salmalarının köylünün vaziyetine ve âdalet prensiplerine uygun bir şekilde, alınması hakkında valiliklere mühim bir tamim yapmıştır. Ehemmiyetli gördüğümüz bu tamimi yazıyoruz :

" Hükümet şahsiyeti haiz olan köy idarelerinin temsil ve icra vasıtalarıyla mecburî ve isteğe bağlı köy işleri ve bunların nasıl görüleceği köy kanununda gösterilmiş; idare âmirlerinin bu idare ve işlere karşı olan hukukî vaziyet ve alâkaları tasrih edilmiştir.

1 — Köy işleri üzerinde karar almak ve verilen kararları tatbik ettirmek köy ihtiyar heyetleriyle köy muhtarlarının salâhiyet ve vazifeleri cümlesindendir.

Vali, Kaymakam ve nahiye müdürleri köy işlerini mürakabe etmek, kanunlara muhalif hareketleri önlemek, suiistimallere mâni tedbirler almak mevkî ve vaziyetindedirler.

2 — Köy bütçeleriyle mesai programları kanun hükümleri ve ana esaslar dahilinde köy idareleri tarafından tanzim ve tatbik edilir. Bu hususta köylünün tamamen serbest bırakılması, kanunların sarahaten emrettiği hususattan maada hiç bir iş için köylere ve köylüye tek lifte bulunulmaması icap eder.

3 — İdare ve zabıta âmir ve memurları köy işleri ve tesisleri için köylülerden para, mahsûl ve malzeme toplanmasına emir vermekten ve köy paralarına el sürmekten daima uzak kalmalıdır.

4 — Bütün köy işlerinde olduğu gibi köy salmalarında da karar almak vazife ve salâhiyeti köy ihtiyar heyetlerine mevdudur.

Kanunun salma yapılmasını tecviz ettiği hususatta salınacak salmaların mikdar ve cinsini tayin hususunda bu idareler tamamen serbest bırakılmalıdır. İdare âmirlerinin vazifesi kanun ve tebliğlerle gösterilen âzâmî haddin fevkine çıkmamasını, kanun tecviz etmediği işler için salma yapılmamasını mürakabe ve teminden ve köy idarelerinin köy kanununun 44 üncü maddesinin beşinci fıkrasına göre kullanacakları takdir hakkını yerlerinde ve yolunda istimal etmelerini teminden ibarettir.

5 — Şu ciheti de ehemmiyetle kaydetmek isterim ki salma tevziatında karine olarak kullanılması tavsiye edilen ölçüler adaletsizliğe mani olmak ve köylüyü hudutsuz mükellefiyetten kurtarmak maksadından mülahemdir.

Hedefimiz salmayı büsbütün kaldırmak, bu imkân elde edinceye kadar da aşağı hadde indirmektir.

Köy gelirini arttırmaya matuf tedbirler, beden Mesaisine geniş yer verilmesi, katî ihtiyaç olmadıkça paralı işlere gidilmesi yolundaki tebliğler bu maksadın tabakkukuna ait tevessüller cümlesindendir.

Salmaların muayyen vergilerin yüzde ellisini aşmaması; âzâmî had dahilinde tevziat yapılması demek olmadığına, bilakis salmaların sifara müncer olacak şekilde daima indirilmesi maksadı hâkim bulunduğuna göre katî lüzum ve zaruret olmadıkça bu hadde çıkılmaması hususunun köy idarelerince tedbirlenmesi muvafık olur.

Köy heyetleri serbest bırakılır, kanun ve tebliğ hükümleri mahfuz tutulursa bu maksat derhal kendiliğinden tabakkuk eder.

6 — Bu tamimin köy idareleri de dahil olduğu halde bütün alâkadar makam ve teşekküllere tebliğ buyurulmasını bu esaslar dahilinde köy bütçelerinde tadilat yaptırılarak köylünün vaziyeti ve memleketin umumi faaliyeti üzerinde fena tesirler yapan hareketlerin önlenmesini ve alınacak tedbirlerden acele malûmat verilmesini ehemmiyetle rica ederim."

Türk - İngiliz Anlaşması

Büyük Millet Meclisinde Başvekilimiz Refik Saydamın beyanatı ittifakla tasvip ve kabul edildi

Baştarafı 1 inci sayfada

İngiltere ile büyük tecrübelerden geçtikten sonra aramızda teassüs eden kuvvetli ve samimi itimat ve dostluk bağları büyük meclisimizin muhtelif vesilelerle tasvibine iktiran etmiş ana siyasetlerimizden biridir. Bu metin rabitalar politikamızın inkişafında birbirine hiç bir vakit zıt olmıyan bir görüş ve düşünüş tarzında müşareketimizi temin etmiş ve iki hükümeti bir çok mühim vesilelerde bu görüş birliğinin feyizli semerelerini iktitafa muvaffak kılmıştır.

DAHA ESASLI VE DAHA DEVAMLİ BİR EL BİRLİĞİ :

Biraz evvel arzettiğim veçhile Avrupadaki mühim hâdiselerin cereyanı esnasında ve hassaten endişe-bâş olan vekayi Balkan yarımadasına intikal eder etmez hükümetimizle İngiltere hükümeti arasında samimi bir müşavere başlamış ve sulh ve emniyet gayesinde birleşen fikirlerimiz iki memleketin mukadderatında daha esaslı ve daha devamlı bir el birliğinin lüzumuna müştereken kâni olmakta gecikmemiştir.

Esaslar C. H. Partisi meclis gurubunun müttefikan tasvibine iktiran etmek suretile başlayan müzakereleri şimdi yüksek huzuruza arzedeceğim.

Türkiye - İngiltere müşterek beyannamesi üzerinde mutabakat temin etmiştir.

Müşterek beyannameyi aynen

okuyorum :

1 — Türkiye ve Büyük Britanya hükümetleri birbirleriyle sıkı bir iştişarede bulunmuşlardır. Aralarında cereyan eden ve hâlâ devam etmekte bulunan müzakereler görüşlerindeki mutat birliği tebarüz ettirmiştir.

2 — İki devletin kendi milli emniyetleri nefine olarak taahhütleri tazammun edecek uzun müddetli nihai bir anlaşma akdetmeleri takarrür etmiştir.

3 — Bu nihai anlaşmanın akdine intizaren Türkiye hükümeti ve büyük Britanya hükümeti vukubulacak bir tecavüz hareketinin Akdeniz mıntakasında bir harbe saik olması halinde yekdiğerleriyle bilfiil iş birliği yapmağa ve yedi iktidalarında bulunan bütün yardım ve müzahareti birbirlerine göstermeğe hazır bulunduklarını beyan ederler. (Bravo sesleri, alkışlar).

4 — Gerek beyanat ve gerek derpiş edilen anlaşma hiç bir memleket aleyhine müteveccih değildir. Ancak lüzumu tahakkuk ettiği takdirde Türkiye ve Büyük Britanyaya karşılıklı bir yardım ve müzaharet teminine matuftur.

5 — Nihai anlaşmanın ikmalinden evvel karşılıklı taahhütlerin mevkii fiile geçmesini icab ettirecek şartların daha sarîh bir surette tayini de dahil olmak üzere bazı meselelerin daha derin bir tetkike ihtiyaç gösterdiği her iki hükümetçe kabul edilmektedir. Bu tetkik halen devam etmektedir.

6 — İki hükümet balkanlarda emniyetin tesisini temin etmek lüzumunu dahi tasdik ederler. Ve bu gayeyi en seri bir surette istihsal için müşavere hali dedirler. (Çok güzel sesleri).

7 — Şurası mukarrerdir ki, yukarıda zikredilmiş olan hükümler iki hükümetten her hangi birinin sulhun takviyesindeki umumi menfaat iktizasından olarak diğer hükümetlerle anlaşmalar akdetmesine mani değildir.

Aziz arkadaşlarım, Gördüğümüz vecible Türkiye - İngiltere münasibatında bir temel taşı ve aynı zamanda mühim bir merhale olan bu anlaşmayı iki hükümet arasında elyevm müzakereleri cereyan eden katî ve devamlı taahhütler takip edecektir. Ve bütün bu karşılıklı anlaşmaların hedefi birdir.

"SULH ve EMNİYET..." (Bravo sesleri, alkışlar).

Türkiye ve İngilterenin umumi siyasetlerinde ana vasfı teşkil eden bu hedef öyle zannediyoruz, o kanaatte bulunuyoruz ki, dünya harbına mâni olacak kuvvetli bir unsurun teraziye ilâvesi tarzında tecelli ediyor. (Bravo sesleri, alkışlar).

Menfaatimizle birlikte sulhu

tutmağı, kimsenin hakkına tecavüz etmemegi umde bilen siyasetimizle hakların çiğnenmesine mâni olmağa bütün gayretimizi sarfetmekte devam edeceğiz. (Bravo sesleri, alkışlar).

Bugüne kadar olduğu gibi yarın da sulhperverliğimizin maddi delillerini vermek fırsatları zuhur ettikçe bunları kaçırmıyacağız. Fakat bir gün müşterek hak ve menfaatlerimiz ihlâl edilmek teşebbüsüne maruz kılrsa bize hakkımızın verdiği kuvvetle buna silâhla mâni olmakta da tereddüt etmeyeceğiz.

(Bravo sesleri, şiddetli alkışlar)

Bunun içindir ki, mefkûremizi tarif ederken "SULH ve EMNİYET", kelimelerini kullandım. İngilizlerle şimdi arzettiğim itilâf ve bunu takip edecek olan nihai mukavele Fransa ile de aramızda dostane müzakerelere mevzu teşkil etmektedir. Bugünkü görüşmelerin yakında iyi bir neticeye varacağından ümidvarız.

Muhterem arkadaşlar:

Büyük komşumuz ve dostumuz Sovyet Rusya ile en sıkı, en samimi temaslarda devam etmekteyiz. (Bravo sesleri, alkışlar).

Müşterek gaye ve menfaatlerimiz önümüzde teşriki mesai yolunda tamamen açık olduğunu bize ispat etmiş ve sayın misafirimiz Potemkinin Ankara'da geçirdiği günler zarfında aramızda tam bir görüş ve anlayış beraberliği olduğu ve yarınki siyasetimizin de bu esas dairelerinde inkişafa namzet bulunduğuna tesbit edilmiştir. (Alkışlar).

Dünya buhranı içinde mevkii çok nazik ve mühim olan Balkan yarım adasında müttetiklerimizle mevcut münasebetlerimizin her zamanki samimiyetiyle devam edeceğine ümidvar bulunuyoruz. Sulh yolunda daha müessir bir şekilde çalışmak için yer almış olan Türkiyenin tam mânasiyle bir sulh unsuru olarak kurulan Balkan misakında yeri değişmemiştir. (Bravo sesleri, alkışlar).

Yine ümid ve temenni edelim ki, Balkanlarda Balkan menfaatlerini koruyan blok daha genişlemek vazifesini daha velûd şeklinde yapmak fırsatını bulsun.

Her zamanki ilham ve tasviplerinizle inkişaf eden siyasetimizin aynı direktiflerden mülahem bugünkü tezahürünü yüksek tasvip ve tasdikinize arzeder ve millet vekillerinin biraz evvel okuduğum beyanname üzerinde açık reylerini kullanmalarını rica ederim. (Süreklî ve şiddetli alkışlar).

Başvekilin beyanatını müteakip Saffet Arıkan, Fethi Okyar, General Kâzım Özalp söz alarak hükümetin siyasetini tasvip etmişlerdir.

Bu izahattan sonra reye müracaat edilmiş, hükümetin beyanatı 352 rey ve mevcudun ittifakiyle tasvip edilmiştir.

Uçak Şehitleri

İhtifal Programı

1 — 15 Mayıs 939 Pazartesi günü Uçak şehitleri ihtifali yapılacaktır.

2 — İhtifale iştirâk edecekler: A : İlbalık, komutanlık Umumi meclis, Belediye reisi, Şehir meclisi, Halk partisi, Halkevi, Parti teşkilâtı, Hava kurumu, diğer kurum ve müesseseler ve daire müdür ve memurları.

B : Alaydan bir kıta.
C : Jandarma ve Polis.
D : Okullar (San'at, Orta ve ilk okulların son sınıfları).
E : Sporcular
H : Halk.

3 — Saat 10,30 ta törene istiklâl marşıyla başlanacaktır.

A : Marştan sonra kıta komutanı töreni açacak ve hazır olanları hava şehitlerini selâmlamağa davet edecektir.

B : Tam bu anda tören yerindeki bayrak, yavaş yavaş yarıya indirileceği gibi resmî ve hususî dairelerdeki bayraklarda yarıya indirilecektir. Bunu temin için tören yerinden fişek atılarak işaret verilecektir.)

C : Fişekle beraber bütün nakil vasıtaları ve insanlar oldukları yerde bir dakika durarak ihtiram resmine iştirâk edeceklerdir.

D : Bir dakika sonra bayraklar tekrar çekilecek ve hareket geçilecektir

E : Bundan sonra ilbalık ve parti komutanlık, belediye halkevi, hava kurumu, spor ve hayır kurumları. okullar tarafından şehitler anıtına çelenk konacaktır.

F : Daha sonra alana konulacak halk kürsüsünde hava kurumu adına bir zat tarafından bir söylev verilecek bir okullu kız da şiir okuyacaktır.

G : Söylev ve şiirden sonra bir şubay kumandasında bir manga er tarafından havaya üç el silâh atılarak törene son verilecektir.

4 — Törenden sonra geçit resmi yapılacaktır.

Geçit resmi şu sırayı takip edecektir.

A : Askerî bando ve kıta
B : Okullar (sanat orta ve ilk okulların son sınıfları)
C : Sporcular

5 — Tören yeri anıt alanıdır.

6 — Belediye tarafından saat 10,30 da alana bayrak çekilmiş ve parti tarafından halk kürsüsü konulmuş bulunacaktır.

7 — Saat 18 de hoparlörle konferans verilecektir.

8 — Bu program çağırı yerinedir.

Program komitesi

BİSMARK

VE

Alman İmparatorluğunun Kuruluşu

Yazan: Jamesi Wycliffe Headlam

Terceme eden: M. Nedim Müren

— 29 —

Mahrem bir ajan için ihtiyat ve sır tutma hususlarında pek az şey vadeden dikkatsiz, iyi bir arkadaşlığı, kiral ve nazırlarla kolayca geçimsizliğe götürerek şahsi ve iradi bir istiklali vardı.

Vazifesini kavraması için daha tecrübeli bir memurun yanında bir sitaj devresi geçirmek fırsatını bile bulmuş değildi. Frankfurtta ilk iki ay zarfında birinci kâtiplik vazifesini yaptı fakat şefi ona mühim muameleleri öğretmeğe teşebbüs etmediği için haziran sonlarında sefir olarak tayin edildiği zaman, vazifesi hakkında Frankforta geldiği günkü kadar az bir bilgiye sahip bulunuyordu.

Maamafî zamanın sosyal muhiti öğrenmekle geçirmişti. İlk itibarları çok fena oldu. Frankfortun hususî bir vaziyeti vardı. Alman politika sisteminin merkezi idiye de memlekette diğer her hangi bir şehirden daha az Almandı. Sosyete çok kosmopolitti. Burada Alman devletlerinin ve yabancı hükümetlerin elçileri de vardı fakat diplomatik muhit bir saray veya yakın bir idarî kuvvetle süslenmemişti. Frankfortlular diplomatlarla yanyana idiler. Burada da her hangi bir müstahsil faaliyetten uzak ve hakikaten büyük bir para pazarı bulunuyordu. Civar da sahil kasabaları ve kumar masaları vardı. Hamburg, Wiesbaden, Soden, ve Baden-Baden kolay bir at veya tren yolculuğu mesafesi içindeydi ve Frankfort, her zaman haylaz Alman prensleri tarafından ziyaret ediliyordu. Burası, içinde entrikanın, devlet idaresindeki hüner ve maharetin yerini tuttuğu bir şehirdi. Ve Avrupa tarihinde entrika hiç bir zaman 1850-1870 seneleri arasında oynadığı kadar geniş bir rol oynamamıştır.

Temsil edilen küçük devletlerin hemen yarısı iktidarlara aştan iktisatlar taşıyorlardı. Onlar Avrupa politikasında yer almak arzusundaydılar. Yalnız başlarına yaşamakta zayıf oldukları kadar tam namuslu olmaları da zayıf bulunuyorlar, ve başka vasıtalarla idame edemiycekleri bir vaziyeti hâle ile kazanmağa teşebbüs ediyorlardı. İşte Bismarkın diplomatik çiraklığı yaptığı şehir böyle bir şehirdi.

Karısına yazdığı mektuplarından alınmış iki parça onun bu tarihteki şahsi karekterinin en güzel tasvirini veriyor:

"Cumartesi günü Rochow'la ben, atla Rüdesheim'e gittik. Oradan bir sandala binerek Ren üzerinde dolaştım, ve ay ışığı altında banyo aldım - yalnız burnum ve gözlerim su üstünde bulunduğu halde Bingendeiki Rat Towera kadar yüzdüm.

İlk bir aydınlık altında nehirle ağır ağır sürüklenirken, gecenin sükûnu içinde su üstünde durmak insana çok garip bir rüya hissini veriyor: Ay ve yıldızlı semaya bakmak, iki taraftaki ağaçlı dağ zirvelerini ve şato parmaklarını görmek ve kendi hareketinin yaptığı dalgaların sesinden başka hiçbir şey işitmek !.. Böyle her gece yüzmek isterdim. Sudan çıktktan sonra çok iyi bir şarap içtim ve balkonda uzun müddet Lynar ile oturup konuştuk. Ren de bizimle beraberdi. Küçük incilim ve yıldızlı gök bizi hristiyanlığa ait mevzulara götürdü ve ben onun ruhunu Russo vari faziletini hayli sarstım.

"Dün Wiesbadene gitmiştim. Bir melâzokiliyle eski çılgınlıklarımın sahnelerini tekrar ziyaret ettim. İçinde 21 senenin şampanyasını bu kadar lüzumsuzca köpürten bu kabî kendisini temiz ve kuvvetli şarabıyla doldurmak Allahı memun etsin,

Kendisi hakkında tefekkürde bulunan ve Allah hakkında hiç bir şey bilmiyen ve bilmiyecek olan bir insan, bir nefret ve bitabi için hayata nasıl tahammül edebiliyorlar anlamıyorum. Eğer o zamanki gibi Allahsız, sensiz ve çocuksuz olarak yaşamağa mecbur kalsaydım hayatı kirli bir gömlek gibi bir tarafa bırakmamak için bir sebep bulamıyacaktım. Böyle olduğu halde, bu gün bir çok dostlarım bu şekilde yaşıyorlar..

Şimdi de yeni vazifeleri hakkında ne düşünüyor, onu görelim:

— Sonu var —

Çemberlayn

Almanyayı çember altına almak istemiyoruz dedi

Londra 12 — Baş vekil Çemberlayn avam kamarasında beyanatta bulunarak demiştir ki: İngiltere hükümeti Almanya'yı çember içine almak niyetinde değildir. Almanyanın devletleri birer birer ilhak etmek suretile dünyayı elde etmek istemesinden şüphe edilebilir. Hakikat halde Alman şeflerinin böyle bir ihtirasları olmaması muhtemeldir. a.a.

Sağlık Yurdu açıldı

Aydında Hasan efendi mahallesinde sağlık yurdu, şimdilik cerrahi kadın hastalıkları ve rontken servislere ikmal edilerek açılmış. Hasta kabulüne başlamıştır. Yurtta birinci sınıf mütehassıs doktorlarımız tarafından her türlü erkek kadın ameliyatları ve rontken muayeneleri yapılmakta ve tedavileri fennin son kabul ettiği tıbbi esaslar ve kaideler dairesinde takip edilmektedir.

RADYO

PAZAR 14/5/939

ANKARA RADYOSU
DALGA UZUNLUĞU1648 m. 182 Kcs. 120 Kw.
T. A. Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.

T. A. P. 31,70 m. 9465 Kcs

12.30 Program

12.35 Müzik Küçük orkestra şef Necip Aşkın.

1 — Czernik-Danseden kalpler - Konser Valsi. 2 — Bizet - Arleziyen Şiit No. 1

a) Prelüd b) Menuet c) Adacietto d) Karillon

13.00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri

13.15 Müzik (Küçük orkestra - Şef Necip Aşkın) Devamı

3 — Pachernegg - Viyane Süni. a) Küçük geçit resmi. b) Operada balet müziği c) Grabende gezinti d) P. eterde atlıkarınca.

4 — Leopolda - Karlbad hatırası. 5 Dohneyi - Rapsodi Do majör 6 — Glessmer Kırılmaçların vedat.

13.50 Türk müziği

1 — Suzinak peşrev. 2 — Arif beyin Suzinak şarkı: (Beni bazar ederken) 3 — Suzinak şarkı: (Görünce gerdanında) 4 — Zeki Arifin Suzinak şarkı: (Sevdim seveli) 5 — Şükrünün hüzzam şarkı (Ay öperken suların) 6 — Hüzzam türküsü (Ata binesim geldi)

14.20 14.30 Konuşma (Kadın saati - Çocuk terbiyesine dair)

15.30 Milli küme müsabakaları (19 mayıs stadiundan naklen)

17.30 Program.

17.35 Müzik (pazar çayı) Pl.

18.15 Çocuk saati.

18.45 Müzik (Şen oda müziği: İbrahim Özgür ve ateş böcekleri.

19.15 Türk müziği (Fasıl heyeti)

20.00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.

20.15 Türk müziği. 1 — Şehnazpuselik peşrevi.

2 — Dedenin şehnaz puselik bestesi.

3 — Cavide Hayrinin şehnaz puselik şarkısı: (Ateş gibi)

4 — Leminin şehnazpuselik şarkı: (Narı firkat şule paş).

5 — Sedat Öztoprakın şehnazpuselik şarkı: (Guş edip çağlamak).

6 — Reşat Erer: Keman taksimi.

7 — Şehnaz puselik şarkı: (Yandı deminden).

8 — Denizoglundun şehnazpuselik: (Yolun bulmam).

9 — Dedenin şehnazpuselik yürük semai (Bir dilberdir).

10 — Sedet Öztoprakın şehnaz puselik saz semaisi.

21.00 Neşeli plaklar - R.

21.10 Müzik (Riyaseti cumhur Bandosu - Şef: İhsan Günger)

1 — Sousa - Marş.

2 — Rameau - Tambourin.

3 — Vincent D'indy - Walenstein'in kampı.

4 — Wagner - Parsifal prelüdü.

5 — Weber - Valse davet.

22.00 Anadolu ajansı (Spor servisi)

22.10 Müzik (Cazband - Pl.)

22.45 23 Son ajans haberleri ve yarıki program.

PAZARTESİ 15/5/939

12.30 Program.

12.35 Türk müziği (Pl.)

13.00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.

13.15 14 Müzik (Senfonik plaklar.)

18.30 program.

18.35 Müzik (Opera hakkında - Cevdet Memduh tarafından konuşma plaklarla misaller.)

19.00 Konuşma (Doktorun saati.)

19.15 Türk müziği (Halk musikisi) Halk türkülleri ve oyun havaları.

20.00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.

20.15 Türk müziği (Klasik program) İdare eden: Mesut Cemil Ankara radyo küme heyeti.

21.20 Konuşma.

21.15 Esham, tahvilât, kambyo - nukut ve ziraat borsası (fiyat.)

21.25 Neşeli plaklar - R.

21.30 Folklor (Halil Bedi Yönetken tarafından)

21.45 Müzik (Oda müziği - Beethoven - Trio si bemol majör) Piyano - Ulvi Cemal Erkin Keman - Necdet Remzi Atak Viyolonsel - Edip Sezen.

22.10 Müzik (Melodi - Pl.)

22.15 Müzik (Küçük orkestra Şef: Necip aşkın.) 1 — Gibish-Çakır keyfim: Viyana şarkısı

2 — Glesmer - Sabah selamı: Fantezi 3 — Künneke - Ledi Hamilton oparetinden potpuri

4 — Künneke - Mavi elbiseli hemşireler operetinden marş - ar Final 5 — Delibes - Kopalya balesinden bebek dansı-Vals

23.00 Son ajans - haberleri ve yerinki program.

23.15 24 Müzik (Cazband - Pl.)

Aydın nafia eksiltme Komisyonunda

Aydın sanat okulu demir atölyesi inşaatında kullanılacak 1880 lira 10 kuruş keşif bedelli inşaat malzemesi alımı açık eksiltmeye konmuştur.

Bu işe ait keşif ve şartname Nafia müdürlüğünde görülebilir. Eksiltme 29/5/939 Pazartesi günü saat 11 de Nafia müdürlüğü odasında yapılacaktır.

Muvakkat teminat miktarı 141 liradır.

İsteklilerin muvakkat teminatları ve ticaret odası vesikaları ile yukarıda yazılı gün ve saatte nafia müdürlüğü odasına gelmeleri.

14 18 23 26 (1342)

19 Mayıs şenliği Hazırlıkları

19 Mayıs Atatürk, gençlik ve spor günü için dün Aydın sahasında Aydın tahsil gençliği o gün için hazırladıkları spor ve jimnastik hareketlerinin İlba Özdemiş Gündayın nazaretleriyle bir provasını yapmışlardır.

Saat 14 de başlayan provalar 16 da ve muvaffakiyetle bitmiştir.

Nazilli Ortaokulu Aydın'a geldi

Nazilli Orta okul talebelerinden 160 kişilik bir talebe grubu başlarında müdür ve muallimleri olduğu halde dün sabah denizli - Ortaklar trenile şehrimize gelmişler ve bazı müşahadelerde bulunduktan sonra aynı günde Ortaklar-Denizli treniyle Nazilliye dönmüşlerdir.

Bıyıklı

Ve civarı köyleri yeni bir mektep binasına kavuştular

Bıyıklıda bulunupta ziraat bankasına ait olan ve 2590 metre karelik yer işgal eden ziraat etüd ve tecrübelerine müsait bahçesi bulunan bir konak ve müştemelâtının, Bıyıklı, ve civarı köylerinin okuma çağındaki çocuklarına yatılı okul olarak kullanılmak üzere, ziraat bankasının vilâyet namına frağ muamelesinin ifa edildiği haber alınmış ve bu binanın her isteğe cevap verebilir bir irfan müessesesi haline ifrağı içinde projeler hazırlanmakta olduğu öğrenilmiştir.

Büyük

Almanyaya

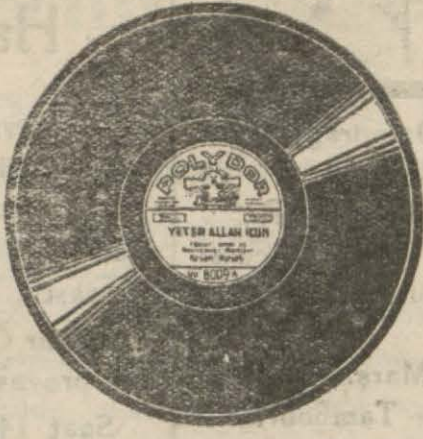
düşen vazifeler

Biz, yalnız 80 milyonluk büyük bir millet değil, aynı zamanda, Hitlerin kurup Avrupanın politika siklet merkezi haline getirdiği bir devletiz. Bu realiteler bize yeni vazifeler yüklemektedir.

90 milyonluk bir nüfusun ehemmiyeti, dünya harbinden evvelki siyasî Avrupadaki Almanyanın ehemmiyetine teka-bül eder. Bugün bizlerin işgal etmekte olduğu mevkie, bu nüfus kâfi gelmemektedir. Bizim için silâhlana kadar, hattâ ondan da daha mühim olan ci-het nüfus adedidir. 80 milyon bir nüfus halinde kalırsa, Rayhın Avrupada bugün kazanmış olduğu nüfuzu, zaman geçdikçe, silâbla müdadafaa etmeğe mecbur olacağız.

Buna mukabil, nüfusumuzun adedi kat kat büyürse, eylül sonundaki silâhlanamamızın da gösterdiği gibi, Avrupa millî t-leri anlaşma temayülünde bulunarak, harbin önüne geçilmiş olur.

Folkişer Beobahter

Gramofon Plak

Meraklılarına Müjde

10 Mayıs 939 Tarihinden İtibaren

Sahibinin Sesi, Odeon Kolombia ve Polydor

Marka plaklarını 135 kuruştan satmağa karar verdiğimi sayın müşterilerimize iftiharla bildirir bu fırsattan istifade etmelerini tavsiye ederim.

Mehmet Gürer

DEMİR YOLU CADDESİ

32/2 AYDIN

Okul talebelerine

Besimevimizde Okul talebeleri için hüviyet kartları hazırlanmıştır

Tanesi **5** Kuruştur

Toptan alan okullara tenzilât yapılır.

ŞOFÖR

Ehliyet vesikaları iyi teclit edilmiş olarak tab edilmiştir.

Fiyatı : **25** Kuruştur.

C. H. P. Basımevi

HALKEVİ

Bakım Evi Muayene Saatları

Muayene günü	Saat	Doktor arkadaşımızın adı
Pazartesi	3 — 4	Operatör Medeni Boyer
Salı	4 — 5	Doktor Fuat Bayraktar (Cilt hastalıkları mutahassısı)
Çarşamba	2 — 3	Operatör Nuri Erkan
"	3 — 4	Doktor Şevket Gözaçan (Göz hastalıkları mutahassısı)
Perşembe	4 — 5	Doktor Muhsin (İç hastalıkları mutahassısı)
"	5 — 6	Doktor Şevket Kırbaş (İntani hastalıklar mutahassısı)
Cuma	4 — 5	Doktor Münif Erman (Kadın hastalıkları mutahassısı)
Cumartesi	2 — 3	Doktor Nafiz Yazgan
"	3 — 4	Doktor Halil Gözaydın

Doktor Şevket Kırbaş

Memleket hastanesi bakteriyolog ve entani hastalıklar mütehassısı

Muayenehanesini Cumhuriyet mahallesinde avukat B. İhsan'ın evine nakletmiştir.

hastalarını her gün saat yediden sekize kadar ve öğleden sonr saat üçten altıya kadar kabul eder. İdrar, kan, balgam, madde gaita ve her türlü tahlilâtı icra eder. Veremlilerde fennin en son tedavisi olan Pinomotoraksi ile hastaları tedavi eder. (971)

Süleyman Gezer - Osman Sezginer

Gazete Kitap Evi

Bu Hafta Çıkan Kitaplar

Kitabın adı	Yazan	Fiyatı
Karikatör albümü	Cemal Nadir	100
Bir avuç saçma	Refik Halit	60
İnsan ve Totaliter Devl.	Galip Kemali	50
Atatürk için	İsmail Habip	75
Günahlar devleti	Haluk Cemal Tanju	50
Gramer dersleri	Mitad Sadullah Sander	50
Fransa tarihi	Cilt 1-2 H. Cahit	100
İngiltere tarihi	Cilt 1-2 "	125
Atalar sözü	Sadi G. Kırımlı	50
Adabı muâşeret	Süheylâ Muzaffer	50
Adabı muâşeret	Muhittin Dakılıç	30
Rıza Tevfik	R. Gökalp Arkin	60
Tercüme nasıl yapılır	Mitad Cemal	25

Bu kitapları Aydın'da Süleyman Gezer - Osman Sezginer Gazete kitap evinden tedarik edebilirsiniz. Siparişler taahhü'lü gönderilir.

ilân

Aydın Nafia Müdürlüğünden :

Hastane döşemelerinin tebdili için lüzumu olan 3483 lira 85 kuruş keşif bedelli kereste ve linolyom alımı işi açık eksiltmeye konmuştur. Bu işe ait keşif ve şartnameler Aydın Nafia müdürlüğünde görülebilir. Eksiltme 22/5/939 pazartesi günü saat on beşte Aydın Vilâyeti daimi encümeninde yapılacaktır.

Muvakkat teminat miktarı 262 liradır.

İsteklilerin muvakkat teminatları ve ticaret odası vesikaları ile yukarıda yazılı gün ve saatta Vilâyet Daimi encümenine gelmeleri ilân olunur.

7 10 14 17 1318

Abone şeraiti

Yıllığı her yer için 6 lira.
Altı aylığı 3 liradır.
İdare yeri: Aydın'da G. H. P. Basımevi.
gazeteye ait yazılar için yazı işleri müdürlüğüne, ilânlar için idare müdürlüğüne müracaat edilmelidir.

İmtiyaz sahibi ve Umumî Neşriyat
Müdürü : Etemi Mendres
Basıldığı yer
C. H. P. Basımevi